

EESTI NSV TEATAJA

Eesti NSV Ülemnõukogu seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, Eesti NSV Rahvakomissaride käskkirjade ja juhendite, Eesti NSV maakondade ja linnade töörahva saadikute Nõukogude ja nende täitevkomiteede otsuste ja korralduste kogu.

Nr. 5

24. oktoobril

1944

II.

- Art. 50. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSV Liidu hünni eestikeelse tõlke teksti kinnitamise kohta. — Nõukogude Liidu hümn.
51. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Tartu Riikliku Ülikooli ja Eesti NSV Tallinna Polütehnilise Instituudi taastamise kohta.
52. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsuse asutamise kohta. — Põhimäärus.
53. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus maakonna (linna) Töörahva Saadikute Nõukogu täitevkomitee juures asuva sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonna põhimääruse kinnitamise kohta. — Põhimäärus.
54. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Tööstuse Teadusliku Uurimise Keskinstituudi (ETTUK) asutamise kohta. — Ajutine põhimäärus.
55. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Töö Rahvakomissariaadi Tehnilise Inspektuuri põhimääruse kinnitamise kohta. — Põhimäärus.
56. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Rahvakomissariaadi Ehituste Projekteerimise Keskuse ümbernimetamise kohta Ehituste Projekteerimise Instituudiks. — Põhimäärus.

II.

50. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

NSV Liidu hünni eestikeelse tõlke teksti kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada NSV Liidu hünni eestikeelse tõlke tekst vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Borkman.

Leningrad, 9. juunil 1944, Nr. 78.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
9. juuni 1944 määruse nr. 78 juurde.

Nõukogude Liidu hümn.

On vabade riikide murdmatu Liidu
loond jäädavaks ajaks suur Venemaa hõim.
Sest elagu rahvastest võidule viidud
Nõukogude Liit, tema ühtsus ja võim!

Au Sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste sõpruse, vendluse maa!
Kõrgel me nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

Meil tormidest helendas vabaduspäike,
Suur Lenin meil valgustas võitluste teid.
Truuks rahvale Stalin meid kasvatas kõiki,
tööks, kangelastegudeks innustas meid.

Au Sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste õnne ja õitsengu maa!
Kõrgel me nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

Kõik nurjatud kallaletungijad väärab
me lahinguis kasvanud võimas armee.
Me võitluste hoog sugupõlvedeks määrab
aus, kuulsuses hiilgama Isamaa tee.

Au Sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste jäädava kuulsuse maa!
Kõrgel me nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

**51. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus**

**Eesti NSV Tartu Riikliku Ülikooli ja Eesti NSV
Tallinna Polütehnilise Instituudi taastamise
kohta.**

1. Taastada Eesti NSV Riiklik Ülikool all-
järgnevate teaduskondadega:

- a) Ajaloo-keeleteaduskond,
- b) Matemaatika-loodusteaduskond,
- c) Õigusteaduskond,
- d) Arstiteaduskond,
- e) Loomaarstiteaduskond,
- f) Põllumajandusteaduskond.

2. Taastada Eesti NSV Tallinna Polütehniline
Instituut alljärgnevate teaduskondadega:

- a) Ehitus- ja mehaanikateaduskond,
- b) Keemia- ja mäeteaduskond,
- c) Majandusteaduskond.

3. Eesti NSV Tartu Riikliku Ülikooli ja Eesti
NSV Tallinna Polütehnilise Instituudi tegevus
rajada Eesti NSV Teatajas 1940, 24, 268 ja
1940, 24, 269 avaldatud ajutisele põhikirjale.

4. Hariduse Rahvakomissarile sm. Nuut'ile
teha ülesandeks alustada õppetööd neis mõle-
mas kõrgemas õppeasutises 15. novembrist 1944.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees N. A n d r e s e n.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. T a m a r k i n.

**52. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus**

**Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures
asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hool-
damise ja Heaolu Valitsuse asutamise kohta.**

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu mää-
rab:

Asutada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõu-
kogu juures Sõjaväelaste Perekondade Riik-
liku Hooldamise ja Heaolu Valitsus ja kinnitada
tema põhimäärus vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. V e i m e r.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. B o r k m a n.

Leningrad, 11. augustil 1944. Nr. 110.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
11. augusti 1944 määruse nr. 110 juurde.

**Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures
asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hool-
damise ja Heaolu Valitsuse
põhimäärus.**

1. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juu-
res asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku
Hooldamise ja Heaolu Valitsuse ülesandeks on:

- a) Punaarmee ja Sõja-Merelaevastiku noo-
remkomandöride ja reakoosseisu perekon-
dadele toetuste ja pensionide maksmine
vastavalt kehtivatele eeskirjadele;
- b) reakoosseisu ja komandöride perekondade
tööle suunamine ning abinõude rakenda-
mine nende majanduslike vajaduste rahul-
damiseks;
- c) sõjaväelaste perekondadele seadusega ette-
nähtud eeliste kindlustamine;
- d) sõjaväelaste perekondade avalduste ja kae-
buste läbivaatamine ja nende suhtes tarvi-
like abinõude tarvitusele võtmine.

2. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juu-
res asuvat Sõjaväelaste Perekondade Riikliku
Hooldamise ja Heaolu Valitsust juhivad Eesti NSV
Rahvakomissaride Nõukogu Aseesimees, kes
ühtlasi on ka Valitsuse juhataja.

3. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juu-
res asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku
Heaolu ja Hooldamise Valitsuse tegevust juhivad

vastavalt Eesti NSV Põhiseaduse (Konstitutsiooni) § 48-le Valitsuse juhataja.

4. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsuse juhataja vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni § 50-le annab oma võimupiires käskkirju ja juhendeid NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste, NSV Liidu ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste alusel ja nende täitmiseks ning kontrollib nende täitmist.

Valitsuse juhataja käskkirjad ja juhendid on kohustuslikud Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomiteede juures asuvatele sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakondadele.

5. Praktilise juhtimise, kaadrite valiku ja tööülesannete täitmise tähtsamate küsimuste lahendamiseks moodustatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvas Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsuses kolleegiumi koosseisus: Valitsuse juhataja, tema asetäitja ja mõned Valitsuse juhtivad töötajad.

Kolleegiumi koosseis kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt Valitsuse juhataja esitusel.

Kolleegiumi otsused viiakse ellu Valitsuse juhataja käskkirjaga.

Lahkarvamiste puhul Valitsuse juhataja ja kolleegiumi liikmete vahel Valitsuse juhataja viib ellu oma otsused, teatades tekkinud lahkarvamistest Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule. Kolleegiumi liikmed omakorda võivad apelleerida Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule.

6. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsuse koosseisu kuuluvad järgmised osakonnad:

- a) Toetuste ja Pensionide Osakond — lahendab Punaarmee ja Sõja-Merelaevastiku nooremkomandöride ja reakoosseisu perekondade toetuste ja pensionide küsimust; vaatab läbi sõjaväelaste perekondadele toetuste ja pensionide määramise asjus avaldusi ja kaebusi ja võtab nende suhtes tarvitusele vajalikke abinõusid;
- b) Töö ja Heaolu Osakond — lahendab reakoosseisu ja komandöride perekondade tööle suunamise küsimusi; annab kaasabi sõjaväelaste perekonnaliikmeile ametialase hariduse ja kvalifikatsiooni saamiseks; lahendab komandöride ja reakoosseisu perekondade majandusliku heaolu küsimusi; teostab sõjaväelaste perekondade laste paigutamist vastavasse asutistesse (lasteaiad, -sõimed); kindlustab sõjaväelaste perekondadele neile seadusega ettenähtud eeliste täitmist; vaatab läbi sõjaväelaste perekondade töösse ja heaolusse puutuvad avaldused ja kaebused ning võtab nende suhtes tarvitusele vajalikke abinõusid;

c) Organiseerimise ja Järelevalve Osakond — üldistab ja rakendab kohtadel riikliku sõjaväelaste perekondade hooldamise ja heaolu töö alal saavutatud kogemusi ning töötab välja vastavaid juhiseid; teostab maakondade (linnade) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomiteede juures asuvate sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakondade süstemaatilist kontrolli ja nende tegevuse revisjoni; inspekteerib kohalike osakondade tööd kõigil aladel;

d) Statistika Osakond — juhhib sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakondade statistilist arvestust ja aruandlust, koostab statistika kvartaali ja aasta koondaruandeid;

e) Administratiiv-Majandusosakond — teostab raamatupidamist, arhiivi korraldamist, kantseleilist asjaajamist, plaanide ja eelarvete koostamist ja nende täitmiseiga seoses olevaid küsimusi, juriidilist nõuannet, kohtuasjade ajamist ja üldise loomuga asju.

7. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuval Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsusel on Eesti NSV vapi kujutuse ja oma nimetusega pitsat.

53. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee juures asuva sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonna põhimääruse kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee juures asuva sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonna põhimäärus vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Borikman.

Leningrad, 21. juulil 1944. Nr. 92.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
21. juuli 1944 määruse nr. 92 juurde.

Maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee juures asuva sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonna põhimäärus.

1. Maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonna ülesandeks on:

- a) Punaarmee ja Sõja-Merelaevastiku rea- ja noorema juhtkoosseisu perekondade kindlustamine toetuste ja pensionidega kooskõlas kehtiva seadusandlusega;
- b) sõjaväelaste rea- ja juhtkoosseisu perekondade materiaalse heaolu vajaduste rahuldamiseks tööde korraldamine ja muude abinõude rakendamine;
- c) sõjaväelaste perekondadele seadustes kindlaksmääratud soodustuste kindlustamine;
- d) sõjaväelaste perekondade avalduste ja kaebuste läbivaatamine ning nende suhtes vajalike abinõude tarvitusele võtmine.

2. Osakond allub oma tegevuses nii maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogule ja tema täitevkomiteele kui ka Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuval Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsusele.

3. Osakonda juhib maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee esimehe asetäitja, olles ühtlasi ka osakonna juhatajaks. Osakonna juhataja määratakse maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee poolt ning kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsuse juhataja poolt.

4. Käesoleva määruse p. 1 märgitud ülesannete — isamaakaitsjate perekondade huvide kaitsmise — täitmiseks maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee juures asuv sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakond:

- a) võtab arvele maakonnas (linnas) elavad sõjaväelaste perekonnad, selgitab iga sõjaväelase perekonna õigust toetusele või pensionile kui ka seadustes ettenähtud soodustustele maksude, riigile kohustuslike põllusaaduste müüginormide, elamu, üüri ja muudel aladel; selgitab iga sõjaväelase perekonna vajadusi tööle, küttega varustamisele, elamu remondile, laste paigutamisele lastekodudesse jne.;
- b) kindlustab igale pensioni- või toetusõigulikule sõjaväelase perekonnale toetuse või pensioni määramise seadustes ettenähtud suuruses ning valmistab ette kõik vajalikud materjalid avalduste läbivaatamiseks toetuse või pensioni määramiseks komisjonis;
- c) tagab iga sõjaväelase perekonnale, kellele on määratud toetus või pension, selle õigeaegse väljamaksmise;
- d) kontrollib kohalike Nõukogude ja majandusorganite poolt sõjaväelaste perekondadele seadustes määratud soodustuste õiget ja õigeaegset rakendamist ning kindlustab nende seaduste täpset täitmist kõigi kohalike Nõukogude organite poolt;
- e) teostab sõjaväelaste rea- ja juhtkoosseisu perekondade tööle rakendamist, juhtides neid vastavalt nende võimetele tööle käi-

tistesse, sovhoosidesse, kolhoosidesse, tööstusartellidesse ning asutistesse ja valvates sõjaväelaste perekonnaliikmete tööolude korraldamise üle tähendatud ettevõtete ja asutiste juhtide poolt;

- f) korraldab sõjaväelaste perekonnaliikmeile tööstuslike ja kaubanduslike ettevõtete ning tööndusliku kooperatsiooni olemasoleva võrgu kaudu kursusi kvalifitseeritud oskustöölise kutse omandamiseks;
- g) organiseerib abinõude tarvitusele võtmist sõjaväelaste rea- ja juhtkoosseisu perekonnaliikmete materiaalse heaolu vajaduste rahuldamiseks ja valvab nende abinõude täitmise üle kohaliku Nõukogu organite kui ka kõigi ettevõtete ja asutiste juhtide poolt;
- h) otsib täiendavaid kohalikke allikaid sõjaväelaste perekondade materiaalse olukorra parandamiseks ja keskendamata varumise, kohaliku tööstuse, tööstuslike kooperatiivide toodangu ja kõigi kohalike organite käsutuses olevate võimaluste, nagu: küttega varustamise, elamute remondi, riiete ja jalanõude paranduse, töökorralduse, laste abistamise jne. kasutamise korras;
- i) abistab sõjaväelaste perekonnaliikmeil põllutööde ja muude majanduslike tööde täitmist, veokitega ja veojõuga varustamist jne.;
- j) vaatab läbi sõjaväelaste perekonnaliikmete avaldusi ja kaebusi ning võtab nende suhtes tarvitusele vajalikke abinõusid, käsitades eriti otsustavalt sõjaväelaste perekondade huve kaitsvate seaduste rikkumise fakte, võttes vastutusele nii seaduste rikkujaid kui ka sõjaväelaste perekondade vajadustesse formalistlikult, bürokraatlikult suhtujaid.

5. Sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonna juhatajal on õigus kontrollida ja nõuda aruandeid kõikide ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide juhatajalt nende töö kohta sõjaväelaste perekondade materiaalse heaolu vajaduste rahuldamiseks näidatud abi ning seadustes kindlaksmääratud soodustuste rakendamise kohta.

6. Maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakond tegutseb kohaliku eelarve alusel.

7. Maakonna (linna) Tööraha Saadikute Nõukogu täitevkomitee juures asuval sõjaväelaste perekondade riikliku hooldamise ja heaolu osakonnal on pitsat Eesti NSV riigivapi kujutuse ja oma nimetusega.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Sõjaväelaste Perekondade Riikliku Hooldamise ja Heaolu Valitsuse
Juhataja N. A n d r e s e n.

54. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Tööstuse Teadusliku Uurimise Keskinstituudi (ETTUK) asutamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV tööstuse alal uurimistööde teostamiseks, korraldamiseks ja koordineerimiseks ning tööstuse abistamiseks tehnilise nõuandega uurimistulemuste tööstuslikul rakendamisel — asutada Eesti NSV Tööstuse Teadusliku Uurimise Keskinstituut (ETTUK).

2. Kinnitada Eesti NSV Tööstuse Teadusliku Uurimise Keskinstituudi ajutine põhikiri vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Borkman.

Leningrad, 28. juunil 1944. Nr. 85.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
28. juuni 1944 määruse nr. 85 juurde.

Eesti NSV Tööstuse Teadusliku Uurimise Keskinstituudi (ETTUK) ajutine põhimäärus.

1. ETTUK on teadusliku uurimise keskasutus, kelle ülesandeks on plaanikindlalt korraldada, koordineerida ja teostada uurimistöid, lähtudes Eesti NSV tööstuse vajadustest, ja abistada tööstust tehnilise nõuandega uurimistulemuste tööstuslikul rakendamisel.

2. ETTUK ülesannetesse kuulub:

- Eesti NSV maapõuevarade selgitamine, nende omaduste uurimine ja tehniliste rakendusvõimaluste leidmine;
- tehniliste protsesside viimistlemine ja uute avastamine tööstuslike toodete hulga ja kvaliteedi tõstmiseks;
- materjalide proovimine ja analüüside teostamine;
- energeetiliste küsimuste igakülgne selgitamine, eriti silmas pidades Eesti NSV spetsiifilisi iseärasusi;
- rahvamajanduslike ekspertiiside teostamine vastavate rahvakomissariaatide ülesandel;
- ekspertiiside teostamine ja seisukoha võtmine leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute puhul, samuti tööstuse ja asutiste konsulteerimine tehnilist laadi küsimustes;
- eriküsimuste arutamine ja lahendamine Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ülesandel.

3. ETTUK teostab oma uurimistööd tihedas kontaktis tööstusega ja NSV Liidu teiste uurimisasutistega, hoolitsedes selle eest, et Eesti NSV tööstus saavutaks moodsa tehnika kõrge taseme ja sammuks pidevalt kaasa tehnika arenguga.

4. ETTUK allub vahetult Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule, töötab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt iga-aastaselt kinnitatud temaatilise tööplaani kohaselt ja esitab selle plaani täitmise aruanded otseselt Rahvakomissaride Nõukogule.

5. ETTUK omab pitsatit, millel on Eesti NSV vapi kujutus ja Instituudi nimetus.

6. ETTUK ülalpidamine toimub Eesti NSV eelarves ettenähtud krediitide alusel. Tööstuse ja asutiste eriülesannete täitmise puhul vastavad uurimistööd finantseeritakse asjaosalise tööstuse või asutise poolt.

7. ETTUK kogu tegevust juhib ainujuhtimise põhimõttel ETTUK direktor. Direktoril on kaks asetäitjat teaduslikul alal ja abidirektor administratiiv-majanduslikul alal.

Direktori ja tema asetäitjad teaduslikul alal määrab ametisse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu. Muu ETTUK isiklik koosseis määratakse ametisse direktori nimetamisel.

8. ETTUK direktoril on õigus avada pankades jooksvaid ja muid arveid ning käsutada neid.

9. ETTUK osakonnad ja sektsioonid avatakse järkjärgult vajaduste kohaselt ja vastava eelarve piirides Rahvakomissaride Nõukogu otsusega direktori ettepanekul.

10. ETTUK väljakujundamise eest hoolitseb ETTUK kolleegium, kuhu kuuluvad direktor, tema asetäitjad, abidirektor ja direktori poolt kolleegiumi koosseisu määratud liikmed.

Kolleegiumi tööd juhib ja tema töö eest vastutab direktor.

11. Kolleegiumi ülesannete hulka kuulub ETTUK materiaalse ja personaalse baasi soetamine ning kindlustamine. Kolleegium töötab välja esialgse uurimistööde temaatilise plaani, mille direktor esitab kinnitamisele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule. Kolleegium koostab juhendid uurimistöö esialgseks organiseerimiseks ja ühtlasi töötab välja ETTUK põhikirja ja perspektiivskeemi, tuginedes ilmsikstulevatele vajadustele.

12. Oma esialgses tööplaanis, kuni iseseisva materiaalse baasi kindlustamiseni, ETTUK kasutab oma uurimistöödeks Eesti NSV kõrgemate õppeasutiste ja Eesti NSV tööstuse laboratooriumide seadmeid ja ruume kokkuleppel vastavate õppeasutiste ja tööstuste juhatajatega.

13. ETTUK üleminek alalise põhikirja alusele toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu eriootsusega.

Eesti NSV Teaduste Akadeemia tegevuse alustamise puhul ETTUK kujundab Teaduste Akadeemia Tehniliste Teaduste Sektori keskuse.

55. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s

Eesti NSV Töö Rahvakomissariaadi Tehnilise Inspektuuri põhimääruse kinnitamise kohta.

Kinnitada Eesti NSV Töö Rahvakomissariaadi Tehnilise Inspektuuri põhimäärus vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. V e i m e r.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. B o r k m a n.

Leningrad, 19. augustil 1944. Nr. 121.

L i s a

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
19. augusti 1944 määruse nr. 121 juurde.

Eesti NSV Töö Rahvakomissariaadi Tehnilise Inspektuuri p õ h i m ä ä r u s.

1. Töö Rahvakomissariaadi Tehniline Inspektor teostab riiklikku järelevalvet Eesti NSV piires asetsevate aurukatelde, aurumahutite, ökonomaiserite, tõsteabinõude, elektriseadmete, veejõuseadmete ja muude ohtlike seadmete ning õige ja ohutu mäetööde teostamise, avariisid ja katastroofe vältivate abinõude tarvitusele võtmise, markseideri-teenistuse korraldamise ja maapõuevarade ratsionaalse kasutamise üle.

2. Tehnilise Inspektuuri ülesandeks on:

- 1) eelnõude ja kavade väljatöötamine üldkohustuslike eeskirjade kehtima panekuks ohtlike seadmete tehniliste nõuete ja korrashoiu ning mäe- ja lõhketööde ohutu teostamise alal kokkuleppel asjaosaliste ametiasutistega ja nende esitamine Eesti NSV Töö Rahvakomissari kaudu Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule;
- 2) inspeksioonile alluvate ohtlike seadmete järelevalve;
- 3) lubade andmine ohtlike seadmete ülesseadmiseks ning kasutamiseks;
- 4) ekspertiis ning konsultatsioon tehnilise järelevalve alal;
- 5) ettepanekute tegemine ohtlike seadmete ja lõhkeainete käsitamiseks vajalike vilunud kaadrite ettevalmistamise korraldamiseks;
- 6) lubade andmine maapõuevarade ekspluaateerimiseks ning kaevandustööde teostamiseks, samuti ka lubade andmine teaduslikele uurimisasutistele ja organisatsioonidele tööde tegemiseks, mis on seoses maapõuevarade kasutamisega teaduslike uurimistööde otstarbel;
- 7) mäetööde projektide läbivaatamine tööde ohutuse ja maapõuevarade õige kasutamise suhtes;

8) maapõuevarade rööv- ning omavoliliste ekspluaateerimistööde seiskamine;

9) lubade andmine lõhkeainetega töötamiseks mäetöödel ning järelevalve teostamine lõhkeainete hoidmise, veo, kasutamise ja omaduste üle;

10) järelevalve ohtu vältivate abinõude tarvitusele võtmise üle mäetööde alal;

11) lubade andmine elamute, tööstuslike ja muude ehitiste püstitamiseks maapõuevarade leiukoha lähismaa-alal;

12) mäehitiste kaitseks tarvitusele võetavate abinõude kinnitamine ja mäetööde alal ohutu töötamise piiride määramine;

13) kontrolli teostamine administratiiv-tehniliste teenistujate üle nende töötamise õiguse suhtes mäe- ja markseideri-tööde alal;

14) Tehnilise Inspektuuri järelevalvele alluvate töötavate kui ka ajutiselt seisvate ettevõtete kohta registri pidamine.

3. Tehniline Inspektor teostab tema peale pandud ülesanded keskasutiste ja jaoskondade inspektorite kaudu.

4. Tehniline Inspektor jaguneb kolme osakonda:

- a) Katelde Järelevalve Osakond,
- b) Elektriseadmete Järelevalve Osakond,
- c) Mäetööde Järelevalve Osakond.

5. Tehnilist Inspektuuri juhib Inspektuuri ülem. Inspektuuri ülema ja tema asetäitja kinnitab ametisse Eesti NSV Töö Rahvakomissar.

6. Inspeksiooni teostamiseks määrab Inspektuuri ülem ametisse inspektorid, kellelele välja antakse vastavad tunnistused, mis võimaldavad neile igal ajal takistamata ligipääsu ohtlikele seadmetele ja töökohtadele.

7. Tehnilise Inspektuuri järelevalve ametnikul on õigus:

- 1) igal ajal teostada järelevalvet ja uurimisi kõigis Tehnilise Inspektuuri alulvaid ettevõtetes ning nõuda plaanide, teadmete ja materjalide esitamist ja seletuste andmist;
- 2) teha ettevõtetele kohustuslikke ettekirjutusi ilmnunud puuduste kõrvaldamiseks ja ilmselt ohtlikel juhtudel, mis ähvardavad töötajate elu või tervist, nõuda nende tööde viivitamata katkestamist ja töötajate eemaldamist ohtlikust kohast, sellest Inspektuuri ülemat viivitamata informeerides;
- 3) teostada avariide, katastroofide ja õnnetusjuhtude uurimist ning esitada materjalid jälitamisorganitele süüdlaste vastutusele võtmiseks;
- 4) teha mäetööstuslikele ettevõtetele kohustuslikuks markseideri-tööde teostamine.

8. Igast avariist ja katastroofist, mis põhjustas õnnetusjuhu või märkimisväärse purustamise, on ettevõtte kohustatud informeerima viivitamatult Tehnilist Inspektuuri.

9. Õnnetusjuhtude korral peab Tehniline Inspektor teostama viivitamata kohapealse ülevaate ja selgitama avarii või katastroofi põhjuse ning ulatuse.

10. Tehniline Inspektor peab kõigi ohtlike seadmete avariijuhtude kohta registrit.

11. Tehnilise Inspektuuri järelevalvele alluvad ettevõtted ja organisatsioonid on kohustatud vajaduse korral andma Inspektuuri teenistujatele ettevõtte revideerimisel ruumi töötamiseks ja juhul, kui revideeritav ettevõtte asetseb väljaspool Inspektuuri asukoha linna, ka elamisruumi ning transpordivahendit.

12. Tehnilisel Inspektuuril on õigus määrata rahalist trahvi kuni 500 rublani ettevõtete ja asutiste juhatajatele ja teistele töötajatele, kes otseselt vastutavad kaitsetehniliste määruste ja eeskirjade rikkumise eest juhul, kui see ei ole karistatav kriminaalkorras. Trahviotsus jõustub trahviakti kinnitamisega Tehnilise Inspektuuri ülema poolt. Trahviotsuse peale võib edasi kaevata Töö Rahvakomissarile.

13. Tehnilisel Inspektuuril on õigus vajaduse korral Eesti NSV Töö Rahvakomissari nõusolekul üksikute temale pandud ülesannete teostamiseks sõlmida kokkuleppeid teiste rahvakomissariatide vastavate organitega.

14. Tehniline Inspektor majandatakse riigieelarve korras erieelarve alusel. Tehnilisel Inspektuuril on õigus avada jooksvaid arveid krediitasutistes ja õigus krediiti korraldada.

15. Tehniline Inspektor omab pitsatit riigivapi kujutusega ja asutise nimetusega.

56. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Rahvakomissariaadi Ehituste Projekteerimise Keskuse ümbernimetamise kohta Ehituste Projekteerimise Instituudiks.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Rahvakomissariaadi Ehituste Projekteerimise Keskus vastavalt tema tegevuse sisulisele iseloomule ümber nimetada Ehituste Projekteerimise Instituudiks.

2. Kinnitada Ehituste Projekteerimise Instituudi põhikirja vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asesimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Borkman.

Leningrad, 21. juulil 1944. Nr. 91.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
21. juuli 1944 määruse nr. 91 juurde.

Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadi (EEMRK) Ehituste Projekteerimise Instituudi põhimäärus.

I. Alluvus ja ülesanded.

§ 1. EEMRK Ehituste Projekteerimise Instituut on vahetult EEMRK-le alluv isemajandav organisatsioon, kes tegutseb EEMRK poolt antud juhiste ja plaaniülesannete kohaselt ning teostab uute, taastatavate ja rekonstrueeritavate ehituslike objektide Projekteerimist.

Projekteerimine seisneb:

- projekteerimise ülesannete, tehniliste projektide, eelarvete ja tööjooniste koostamises;
- pinnase tehniliste, geoloogiliste ja hüdrogeoloogiliste omaduste uurimises maa-alal, kuhu kavatakse ehitada ehitatav objekt.

Märkus: EEMRK-le alluvate ehitusmaterjalide käitiste toorainete baaside uurimistööd ja tehnoloogiliste projektide koostamine teostatakse EEMRK ehitusmaterjalide ja ehitusteoste käitiste valitsuste poolt.

- tüüpprojektide, ehitiste üksikute elementide, standardide, tehniliste tingimuste jt. Projekteerimise lihtsustamiseks ning rationaliseerimiseks vajalike projektimaterjalide läbitöötamises ja avaldamises;
- autori järelevalve teostamises objektide üle, mis ehitatakse Ehituste Projekteerimise Instituudi poolt valmistatud projektide järgi.

II. Õigused ja kohustused ning varanduslik vastutus.

§ 2. Ehituste Projekteerimise Instituut on iseseisev juriidiline isik, omab kõiki sellest tulenevaid õigusi ja kohustusi ning teotseb vastavalt käesolevale põhimäärusele ja kehtivaile seadustele.

§ 3. Ehituste Projekteerimise Instituudil on õigus teostada operatsioone ja tehinguid Eesti NSV territooriumi piires.

§ 4. Ehituste Projekteerimise Instituudi asukohaks on Tallinn.

§ 5. Ehituste Projekteerimise Instituut valdab ja käsutab oma varasid iseseisvalt ja vastutab kohustuste eest selle vara ulatuses, mille peale kehtivate seaduste järgi võib pöörata sissenõudmist. Riik Ehituste Projekteerimise Instituudi võlgade eest ei vastuta; samuti ei vastuta Ehituste Projekteerimise Instituut riigi võlgade eest.

§ 6. Ehituste Projekteerimise Instituut omab pitsatit riigivapi kujutuse ja oma nimetusega.

III. Fondid.

§ 7. Ehituste Projekteerimise Instituudi põhifondi suurus määratakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

§ 8. Peale põhifondi on Ehituste Projekteerimise Instituudil veel seadustes ettenähtud erifondid.

IV. Juhtimine.

§ 9. Ehituste Projekteerimise Instituuti juhib Instituudi direktor, kes allub Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissarile.

Ehituste Projekteerimise Instituudi direktor, peainsener ja pearaamatupidaja määratakse ametisse ja vabastatakse ametist Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissari käskkirjaga.

Peainsener on ühtlasi direktori asetäitjaks.

§ 10. Ehituste Projekteerimise Instituudi direktor teostab ainujuhtimise põhimõttel isikliku algatuse ja vastutuse alusel kõiki õigusi ja kohustusi, mis tulenevad Instituudi põhikirjast, ja käsundab ilma erilise volitusega seadustega kindlaksmääratud piires kõiki Instituudi vahendeid ja varasid ning teostab Instituudi plaanipärast, operatiivset, administratiivset ja tootmistehnilist juhtimist.

Eriti on Ehituste Projekteerimise Instituudi direktori kohuseks:

- a) Instituudi tootmis- ja finantsplaanide, aruannete ja bilansside koostamine ja esitamine Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissarile kinnitamiseks;
- b) Instituudi varustamine sisseseadetega, instrumentidega, materjalidega ja teiste vajalike vahenditega;
- c) Instituudi töötajate ametisse võtmine ja ametist vallandamine, kaadrite ettevalmistamine ja kvalifikatsiooni tõstmise organiseerimine;
- d) töö organiseerimine, töödistsipliini tõstmine, sotsialistlike töövormide sisseviimine;
- e) Instituudi vastutavate töötajate atestatsioonide kinnitamine;
- f) töö-, hanke- ja muude Instituudi tegevuses vajalike lepingute sõlmimine;
- g) kõigi seadustes ettenähtud krediitoperatsioonide teostamine, arvete avamine, makskäskudele ja muudele rahalistele dokumentidele allakirjutamine, arvete-faktuuride aktsepteerimine ja kohustuste väljaandmine;
- h) hagemine ja kostmine kohtus ja arbitraazis ja Instituudi esindamine kõigis riiklikes asutistes, kutselistes ja ühiskondlikes organisatsioonides;

i) abinõude tarvitusele võtmine projektide kvaliteedi tõstmiseks ja nende hinna alandamiseks.

§ 11. Instituudi dokumentidele allakirjutamise korra määrab direktor. Igasugused lepingud, kohustused, tšekid ja volitused kirjutatakse alla direktori või peainseneri poolt või mõne selleks direktori poolt eriti volitatud Instituudi töötaja poolt.

Instituudi tehnilisel dokumentatsioonil peab olema peainseneri allkiri.

Kõigile rahalistele, materiaalsetele, varanduslikele ja arve iseloomuga dokumentidele, mis on aluseks raamatupidamisel, samuti ka rahalistele aruannetele ja bilanssidele kirjutavad alla direktor või peainsener ja pearaamatupidaja.

§ 12. Instituudi direktor vastutab distsiplinaar-, kriminaal- ja tsiviilkorras Instituudi varade, plaani, rahanduse, lepingulise ja töödistsipliini täitmise ja Instituudi majandusliku ja seadusepärase asjaajamise eest.

V. Aruandlus ja tegevuse kontrollimine.

§ 13. Peale jooksvate aruannete esitab Ehituste Projekteerimise Instituudi direktor aruandeaasta lõppemise järel Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissarile viimase poolt kindlaksmääratud tähtaegadeks ja kindlaksmääratud vormide kohaselt läbivaatamiseks ja kinnitamiseks aastaaruande ja bilansi, samuti ülejäägi jaotamise või puudujäägi katmise kava vastavalt kehtivatele eeskirjadele.

§ 14. Ehituste Projekteerimise Instituudi tegevust kontrollib Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaat. Instituudi direktor on kohustatud esitama Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadi nõudel kontrollimiseks raamatuid, dokumente, toimikuid, samuti kirjavahetust ja osutama kontrollimisel igakülgset kaasabi.

§ 15. Riigivõimuorganid võivad oma kompetentsi piires, välja arvatud seadusega eriti ettenähtud juhud, teha Instituudi direktorile ettekirjutusi ja nõuda temalt aruannete ja andmete esitamist ainult Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadi kaudu.

VI. Tegevuse lõpetamine.

§ 16. Ehituste Projekteerimise Instituut lõpetab oma tegevuse seaduses ettenähtud korras Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korralduse põhjal.